

Brussel, 14 mei 2024
(OR. en)

9773/24

SPORT 51
SAN 272
SOC 350

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de bijdrage van zelfgeorganiseerde sport aan een actieve en gezonde levensstijl in de Europese Unie

Voor de delegaties gaan hierbij de bovengenoemde conclusies, die de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) tijdens zijn zitting van 13-14 mei 2024 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de bijdrage van zelfgeorganiseerde sport aan een actieve en gezonde levensstijl in de Europese Unie

DE RAAD EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE
LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN,

HERINNEREND AAN:

1. Artikel 6 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat de Europese Unie de bevoegdheid verleent om het optreden van de lidstaten op sportgebied te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen, en artikel 165, op grond waarvan de Unie zal bijdragen tot de bevordering van de Europese inzet op sportgebied, rekening houdend met haar specifieke kenmerken, haar op vrijwilligerswerk berustende structuren en haar sociale en educatieve functie.
2. Het werkplan van de Europese Unie voor sport 2021-2024¹ en het prioriteitsgebied “bevordering van sportbeoefening en gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging”, evenals de leidende doelstelling “verhoging van de deelname aan gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging ter bevordering van een actieve en milieuvriendelijke levensstijl, sociale cohesie en actief burgerschap”.
3. De aanbeveling van de Raad over de stimulering van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging (HEPA) in de verschillende sectoren², waarin wordt benadrukt dat het in alle levensfasen van het allergrootste belang is om voldoende te bewegen en lichamelijke activiteiten, waaronder ook regelmatige sportbeoefening, te verrichten.

¹ Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het werkplan van de Europese Unie voor sport (1 januari 2021-30 juni 2024) (PB C 419 van 4.12.2020, blz. 1).

² Aanbeveling van de Raad van 26 november 2013 over de stimulering van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging in de verschillende sectoren (PB C 354 van 4.12.2013, blz. 1).

4. De resultaten van de Speciale Eurobarometer 525 over sport en lichaamsbeweging, waarin wordt geconcludeerd dat sport en regelmatige lichaamsbeweging nog steeds moeten worden bevorderd, vooral onder burgers boven de 24 jaar, die naarmate ze ouder worden over het algemeen steeds minder lichaamsbeweging krijgen³.
5. Het herziene Europees Sporthandvest van de Raad van Europa, dat ervoor moet zorgen dat iedereen in een veilige en gezonde omgeving kan sporten⁴.
6. De resolutie van het Europees Parlement over een geïntegreerde aanpak van het beleid voor de sport: goed bestuur, toegankelijkheid en integriteit⁵, met name punt 75, waarin de lidstaten worden opgeroepen meer middelen toe te wijzen aan het inrichten van openbare sport- en speelvelden, teneinde de toegang tot breedtesport te vergemakkelijken.

WIJZEND OP:

7. In deze conclusies wordt onder “zelfgeorganiseerde sport” alle vormen van lichaamsbeweging verstaan die in informeel verband kunnen plaatsvinden (meestal in de vrije tijd), die niet noodzakelijkerwijs competitief zijn en waarbij geen strenge formele sportregels worden gevolgd. Deze activiteiten kunnen plaatsvinden in een lokale, informele omgeving, zoals een park of woonwijk, maar ook in sportfaciliteiten, individueel of in een groep, zoals met vrienden, collega's of familieleden.

³ Europese Commissie, Speciale Eurobarometer 525, “Sport and Physical Activity (2022)”, 2268/SP525, volledig verslag, blz. 6, september 2022.

⁴ Aanbeveling CM/Rec(2021)5 over het herziene Europees Sporthandvest. Aangenomen door het Comité van Ministers op 13 oktober 2021 tijdens de 1414e vergadering van de afgevaardigden van de ministers, artikel 1, lid 1, punt b).

⁵ Resolutie van het Europees Parlement van 2 februari 2017 over een geïntegreerde aanpak van het beleid voor de sport: goed bestuur, toegankelijkheid en integriteit (2016/2143(INI)) (PB C 252 van 18.7.2018, blz. 2).

8. De groeiende tendens van de bevolking van de Europese Unie om in verschillende ruimten aan lichaamsbeweging te doen, en meer gebruik te maken van informele omgevingen, zoals parken, andere buitenruimten of hun thuisomgeving, om op een bepaald moment in hun leven te sporten en te bewegen⁶.
9. Een op de drie Europese volwassenen voldoet niet aan de richtsnoeren van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor lichaamsbeweging en bijna de helft doet nooit aan lichaamsbeweging of sport, met lagere percentages onder vrouwen, ouderen en personen uit lagere sociaal-economische klassen⁷.
10. Uit de resultaten met betrekking tot een sedentaire levensstijl blijkt dat bijna 40 % van de Europeanen meer dan vijf en half uur per dag zit, met hogere percentages onder kantoormensen, managers, studenten en werklozen⁸.
11. De grootste obstakels voor sportbeoefening zijn, zoals in verschillende onderzoeken is aangetoond, tijdgebrek, een gebrek aan motivatie, kosten, gezondheidsproblemen en geen plezier beleven aan competitieve activiteiten⁹. Zelfgeorganiseerde sport kan ook helpen sommige van deze obstakels te overwinnen en sporten aan te moedigen, aangezien de benodigde tijd, inzet, apparatuur, faciliteiten en kosten hiervoor aantrekkelijk zijn.

⁶ Europese Commissie, Speciale Eurobarometer 525, “Sport and Physical Activity (2022)”, 2268/SP525, volledig verslag, blz. 35-38, september 2022.

⁷ OESO/WHO (2023), “Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe”, OECD Publishing, Parijs, blz. 25.

⁸ Europese Commissie, Speciale Eurobarometer 525, “Sport and Physical Activity (2022)”, 2668/SP525, samenvattend verslag, blz. 31, september 2022.

⁹ Europese Commissie, Speciale Eurobarometer 525, “Sport and Physical Activity (2022)”, 2668/SP525, samenvattend verslag, blz. 18, september 2022.

BENADRUKKEND:

12. Zelfgeorganiseerde sport kan, samen met georganiseerde sport, ook een positieve rol spelen bij de toename van sportbeoefening en gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging om een actieve, gezonde en duurzame levensstijl, evenals sociale cohesie en actief burgerschap, te bevorderen.
13. Dat verschillende vormen van sport, namelijk georganiseerde en zelfgeorganiseerde sport, als complementair moeten worden beschouwd bij de ondersteuning van een actieve en gezonde levensstijl, waarbij de ene vorm van sport bevorderlijk kan zijn voor de andere.
14. Dat er een gebrek is aan specifieke Europese onderzoeken en gegevens over burgers die aan zelfgeorganiseerde sport doen.
15. Dat investeren in welke vorm van sportdeelname dan ook een positief maatschappelijk rendement van investeringen (SROI) kan opleveren¹⁰.
16. Dat de beoefening van een zelfgeorganiseerde sport voor iedereen veilig en toegankelijk moet zijn. Iedereen moet in een veilige omgeving kunnen sporten – ongeacht gender, leeftijd, seksuele gerichtheid, lichamelijke toestand, handicap of achtergrond.
17. Dat digitale oplossingen een belangrijke rol kunnen spelen bij de bevordering van sportbeoefening en lichaamsbeweging. Deze kunnen sportbeoefening op waardevolle wijze ondersteunen en overheden en sportorganisaties helpen meer inzicht te krijgen in en ondersteuning te bieden aan personen die aan zelfgeorganiseerde sport doen.
18. Dat personen die aan zelfgeorganiseerde sport doen, moeten kunnen profiteren van adequate begeleiding en informatie om hen te helpen de beschikbare middelen en instrumenten beter te benutten, zoals sociale media en digitale applicaties en instrumenten met betrekking tot gezondheid, sport en conditie.

¹⁰ OESO/WHO (2023), “Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe”, OECD Publishing, Parijs, blz. 3.

VERZOEKEN DE LIDSTATEN OM OP DE JUISTE NIVEAUS:

19. Wat gezondheid, welzijn en sociale inclusie betreft:

- a) beleid te bevorderen en te ondersteunen dat de beoefening van zelfgeorganiseerde sport bevordert als middel om lichaamsbeweging en sport het hele leven lang aan te moedigen en de voordelen ervan voor het welzijn en voor de fysieke en mentale gezondheid van de bevolking te bevorderen¹¹;
- b) zelfgeorganiseerde sport aan te moedigen, ook als middel om risico's in verband met niet-overdraagbare ziekten te voorkomen en HEPA te bevorderen, bijvoorbeeld op scholen, in zorginstellingen (waaronder verpleeghuizen), op de werkplek en via open gemeenschapsevenementen¹²;
- c) sportdeelname in een informele omgeving te bevorderen onder stads- en plattelandsbewoners die in gebieden wonen waar onvoldoende sportfaciliteiten en openbare ruimten zijn die geschikt zijn voor sportbeoefening;
- d) te overwegen lichaamsbeweging aan te bevelen als manier om sport en lichaamsbeweging in een georganiseerde en informele omgeving te bevorderen¹³.
Gezondheidswerkers kunnen, in nauwe samenwerking met gekwalificeerde sportprofessionals, een belangrijke rol spelen bij het aanbevelen en aanmoedigen van sportbeoefening en lichaamsbeweging die past bij de gezondheidstoestand van elke persoon.

¹¹ Met name onder vrouwen, kinderen, jongeren, ouderen, geïsoleerde mensen, mensen met een handicap of een chronische ziekte, inactieven, mensen met beperkte financiële middelen en minderheden.

¹² Een georganiseerde activiteit die op lokaal niveau plaatsvindt.

¹³ Dergelijke initiatieven kunnen ook mede uit het Europees Sociaal Fonds Plus en EU4Health worden gefinancierd.

20. Wat betreft sportbeoefening:

- a) beleidsinitiatieven, maatregelen en openbare campagnes te ondersteunen die de voordelen en toegankelijkheid van sport en lichaamsbeweging bevorderen, ook in informele omgevingen, onder de bevolking, op nationaal, regionaal en lokaal niveau;
- b) waar nodig, in samenwerking met de sportwereld, richtsnoeren op te stellen en te verspreiden over manieren om aan zelfgeorganiseerde sport te doen, bijvoorbeeld over trainingsprogramma's en veiligheidsprocedures;
- c) waar mogelijk de ontwikkeling te bevorderen van instrumenten waarmee personen die een zelfgeorganiseerde sport beoefenen gemakkelijk begeleiding en gekwalificeerd personeel kunnen vinden, met name coaches¹⁴, die een gecertificeerde opleiding hebben gevolgd;
- d) gemeenschapsinitiatieven te bevorderen en te ondersteunen die sportdeelname in een informele omgeving aanmoedigen, in samenwerking met onderwijs- en opleidingsinstellingen, jongerenorganisaties, sportclubs, fitnesscentra, verenigingen voor ouderen en buurtverenigingen;
- e) waar nodig samen te werken met de sportwereld om het aanbod van recreatieve lichamelijke activiteiten die in sportclubs worden aangeboden verder te ontwikkelen of uit te breiden;
- f) meer bekendheid te geven aan de mogelijke risico's¹⁵ van het gebruik van sociale media, digitale applicaties en hulpmiddelen op het gebied van gezondheid, sport en fysieke conditie, bijvoorbeeld door middel van voorlichtingscampagnes. Die sociale media, digitale applicaties en hulpmiddelen kunnen niettemin ook nuttig zijn om de bevolking tot lichaamsbeweging aan te zetten en haar aan te moedigen om ermee door te gaan.

¹⁴ Zoals gedefinieerd in de conclusies van de Raad over de rol van coaches in de samenleving (PB C 423 van 9.12.2017, blz. 6).

¹⁵ Voorbeelden hiervan zijn ongeschikte trainingsmethoden, de rol van sport- en fitnessinfluencers, het effect van sociale media op het lichaamsbeeld en de reclame voor prestatiebevorderende producten.

21. Wat de ontwikkeling van vaardigheden, niet-formeel en informeel leren en vrijwilligerswerk betreft:

- a) ernaar te streven hoogwaardige en erkende mogelijkheden voor het ontwikkelen van vaardigheden aan te bieden aan trainers, coaches en vrijwilligers, met inbegrip van degenen die in een informele omgeving werken, waarbij de nadruk wordt gelegd op bewegingsvaardigheden, veiligheid en plezier;
- b) na te denken over stimulansen voor coaches en vrijwilligers uit de georganiseerde sportwereld om bij te dragen aan verschillende sportpraktijken en eventueel hun inspanningen te erkennen, bijvoorbeeld door middel van erecertificaten, prijzen of publieke erkenningen;
- c) de beoefening van zelfgeorganiseerde sport in een niet-formele en informele leeromgeving aan te moedigen, met name onder kinderen en jongeren, die nieuwe vaardigheden kunnen leren door middel van recreatieve lichaamsbeweging, de basisvaardigheden kunnen ontwikkelen die nodig zijn om deel te nemen aan georganiseerde sport, en kunnen leren hoe een sport veilig kan worden beoefend.

22. Wat betreft ruimtelijke ordening en infrastructuur:

- a) beleid te ondersteunen dat de totstandbrenging van duurzame en toegankelijke openbare infrastructuur bevordert, zoals parken, paden, speelvelden en actieve ruimten¹⁶, waar de bevolking gemakkelijk aan zelfgeorganiseerde sport kan doen;
- b) sectoroverschrijdende samenwerking tussen overheidsinstanties, de sportwereld en andere belanghebbenden te bevorderen om in het ruimtelijkeordeningsbeleid meer aandacht te besteden aan sportinfrastructuur, teneinde ruimten te creëren waar alle vormen van sport en lichaamsbeweging gemakkelijk kunnen worden beoefend en gemakkelijk toegankelijk zijn;

¹⁶ Die infrastructuur wordt vaak gekenmerkt door innovatie, flexibiliteit en modulariteit en kan op verschillende locaties worden geplaatst, afhankelijk van de dagelijkse routines van een persoon.

- c) actieve mobiliteit, zoals lopen, fietsen en andere vormen van actief dagelijks reizen, en de ontwikkeling van fietspaden en voetgangersvriendelijke routes te blijven bevorderen;
- d) waar mogelijk, bij te dragen tot het toegankelijk maken van openbare sportinfrastructuur voor personen die aan zelfgeorganiseerde sport doen;
- e) de integratie van de ontwikkeling van regionale sport, met inbegrip van buurtsportinfrastructuur, aan te moedigen via het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling.

23. Wat digitale oplossingen betreft:

- a) het gebruik van digitale platforms te bevorderen voor een betere verspreiding van informatie over en meer zicht op sportmogelijkheden en -faciliteiten onder de bevolking, bijvoorbeeld informatie over beschikbaarheid, toestand of bezettingsgraad;
- b) kijken wat de mogelijkheden zijn voor het verzamelen en gebruiken van gegevens om sportactiviteiten van personen die aan zelfgeorganiseerde sport doen, alsook hun potentiële behoeften, in kaart te brengen en te beoordelen.

VERZOEKEN DE COMMISSIE OM:

- 24. Alle vormen van sportdeelname via de Europese Week van de Sport en toekomstige bewustmakingscampagnes met betrekking tot de bevordering van sport en lichaamsbeweging te blijven promoten.
- 25. Discussies op Europees niveau over initiatieven en goede praktijken mogelijk te maken, zodat overheidsinstanties en sportorganisaties kunnen samenwerken met personen die aan zelfgeorganiseerde sport doen.

26. Wat betreft ruimtelijke ordening en infrastructuur:

- a) het gebruik van de bestaande financieringsmogelijkheden – met name het EFRO, het ESF+, LIFE en de herstel- en veerkrachtfaciliteit – verder te bevorderen om toegankelijke en duurzame openbare ruimten en sportinfrastructuur verder te ontwikkelen, in overeenstemming met de Europese Green Deal;
- b) aandacht te vragen voor het Share 2.0-initiatief, dat tot doel heeft de samenwerking en de uitwisseling van kennis over toegang tot EU-financiering, gezondheid, innovatie en duurzaamheid te structureren en te versterken.

27. Wat betreft de beschikbaarheid van bewijsmateriaal en gegevens:

- a) in toekomstige enquêtes en onderzoeken rekening te houden met zelfgeorganiseerde sport om bij te dragen tot de beschikbaarheid van waardevolle gegevens over actuele trends en sportpraktijken in verband met zelfgeorganiseerde sport;
- b) voort te bouwen op het verslag van de Commissie van 2021 “Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures”¹⁷, dat inzicht verschaft in de manier waarop sportbeoefening zich ontwikkelt in de huidige samenleving en hoe de sportwereld zich aan deze ontwikkeling aanpast, door verdere ontwikkelingen te overwegen en te monitoren, onder meer in het kader van de uitvoering van de HEPA-aanbeveling¹⁸.

¹⁷ Europese Commissie, directoraat-generaal Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur, “Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures – Final report to the European Commission”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2021.

¹⁸ Aanbeveling van de Raad van 26 november 2013 over de stimulering van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging in de verschillende sectoren (PB C 354 van 4.12.2013, blz. 1).

ROEPEN DE SPORTWERELD EN ANDERE BELANGHEBBENDEN OP:

28. Te blijven samenwerken met overheidsinstanties bij de ontwikkeling van sportbeleid dat inspeelt op alle vormen van sportbeoefening, met inbegrip van zelfgeorganiseerde sport, en het sportaanbod aan te passen aan recente levensstijltrends en nieuwe verwachtingen van de bevolking.
 29. Verder samen te werken aan manieren om middelen (faciliteiten en apparatuur) te delen met personen die geen lid zijn van een sportclub om sportdeelname en lichaamsbeweging in een informele omgeving te bevorderen.
 30. Sportevenementen te organiseren op gemeenschapsniveau die zowel wedstrijden als recreatieve sportactiviteiten omvatten, en vormen van begeleiding door als vrijwilliger werkende coaches en atleten (bijvoorbeeld op het gebied van veiligheids- of trainingsrichtsnoeren) te promoten voor personen die aan zelfgeorganiseerde sport doen.
 31. Sportclubs aan te moedigen om flexibeler te zijn, zodat mensen vrijelijk kunnen sporten zonder dat zij rekening hoeven te houden met openingsuren, moeten reserveren of lid moeten zijn van een team.
 32. De ontwikkeling van verschillende recreatieve sportactiviteiten in sportclubs te bevorderen om hun activiteiten te diversifiëren en nieuwe sporters aan te trekken.
-

REFERENTIES:

- Conclusies van de Raad over de rol van coaches in de samenleving (PB C 423 van 9.12.2017, blz. 6).
- Resolutie van de Raad over het werkplan van de Europese Unie voor sport voor 2021-2024 (PB C 419 van 4.12.2020, blz. 1).
- Conclusies van de Raad over de impact van de COVID-19-pandemie en het herstel van de sportsector (PB C 214 I van 29.6.2020, blz. 1).
- Conclusies van de Raad over het bevorderen van sectoroverschrijdende samenwerking ten gunste van de sportbeoefening en lichaamsbeweging in de samenleving (PB C 419 van 4.12.2020, blz. 18).
- Conclusies van de Raad over lichaamsbeweging het hele leven lang (PB C 501 I van 13.12.2021, blz. 1).
- Conclusies van de Raad over sport en lichaamsbeweging als veelbelovende factoren voor gedragsverandering ten behoeve van duurzame ontwikkeling (PB C 170 van 25.4.2022, blz. 1).
- Conclusies van de Raad over duurzame en toegankelijke sportinfrastructuur (PB C 494 van 28.12.2022, blz. 1).
- Europese Commissie, directoraat-generaal Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur, “Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures – Final report to the European Commission”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2021.
- Europese Commissie, Speciale Eurobarometer 525, “Sport and Physical Activity (2022)”, 2668/SP525, september 2022.